

รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21

ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

A Model of Learning Management on Western Music in 21st Century of Secondary Schools, Bangkok Metropolitan Administration

ศุภกร มอทิพย์¹, ภารดี อนันต์นาวิ² และ มนสิข สิทธิสมบูรณ์³

Suppkorn Mortip¹, Paradee Anannawee² and Monasit Sittisomboon³

สาขาวิชาการบริหารการศึกษาศึกษา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญกรุงเทพ

Educational Administration, North Bangkok University

Email: suppkorn.mor@northbkk.ac.th

Received March 20, 2022; Revised June 25, 2022; Accepted June 28, 2022

Abstract

The objectives of this research were 1) To study the conditions and approaches 2) To create a model 3) to assess the efficiency 4) to test the 21st-century international music learning management model of secondary schools. Under Bangkok the research was conducted in 4 steps as follows: (1) To study conditions and guidelines data were collected from 86 directors and teachers. Interviews were conducted with 5 music teaching specialists, 2 directors, and 2 teachers, totaling 9 teachers. (2) The model was developed and appropriately checked by experts. Use in-depth interviews with directors, music experts, and 5 university professors. (3) Evaluate the model in terms of assessing the feasibility and usefulness. by the director and 30 art (music) teachers. (4) The model was used for experimentation. And evaluation of the planned use by administrators, and teachers in schools where the model was used. The tools used were questionnaires, interview forms, and assessment forms. Qualitative data were analyzed using content analysis. The statistic used is a percentage. Mean and standard deviation the results showed that the learning management model has 2 components: (1) Management has 7 aspects, namely curriculum, management, and management. teaching activities, teachers, learners, media and equipment, and measurement and assessment (2) Four-stage management processes, namely planning, organization, leadership, and organizational control. Performance drives

operations. The results of the suitability and feasibility assessment revealed that the suitability and the feasibility were at a high level.

Keywords: Management Model of International Music Learning in the 21st Century; Secondary School under Bangkok

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและแนวทาง 2) เพื่อสร้างรูปแบบ 3) เพื่อประเมินประสิทธิภาพ 4) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้ (1) ศึกษาสภาพและแนวทาง เก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการและครู 86 คน สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรี 5 คน ผู้อำนวยการ 2 คน และครู 2 คน รวม 9 คน (2) พัฒนารูปแบบและตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก คือ ผู้อำนวยการผู้เชี่ยวชาญทางด้านดนตรี และอาจารย์มหาวิทยาลัย 5 คน (3) ประเมินรูปแบบด้านการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ โดยผู้อำนวยการ และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี) 30 คน (4) นำรูปแบบไปทดลองใช้ และประเมินผลการใช้ตามแผน จากผู้บริหาร ครู ในโรงเรียนที่นำรูปแบบฯ ไปใช้ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา สถิติที่ใช้คือร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ มี 2 องค์ประกอบคือ (1) การบริหารจัดการ มี 7 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อและอุปกรณ์ และด้านการวัดและการประเมิน (2) กระบวนการบริหาร 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การจัดองค์กร การนำ และการควบคุมองค์กร การปฏิบัติงานเป็นตัวขับเคลื่อนการดำเนินงาน ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ พบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21; โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งทรัพยากรมนุษย์เป็นหัวใจของการพัฒนาทั้งปวง การจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญต่ออนาคตของชาติ ดังนั้น ทุกภาคส่วนต้องร่วมกันขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกันสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” สู่ประเทศไทย 4.0 ภาคการศึกษา นับเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนสู่ประเทศไทย 4.0 เพราะช่วยพัฒนาคนให้มีความพร้อมและเหมาะสมกับทิศทางการพัฒนาของชาติในการจัดการศึกษา 4.0 ที่เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ทุกแห่งบนโลกนี้มาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ เน้นให้ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” สร้างความมั่นคงของชาติพัฒนาคนทุกวัยให้เป็น คนดี คนเก่ง ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะและทักษะที่จำเป็นในที่ที่เหมาะสมกับประเทศไทย 4.0

(Office of the National Economic and Social Development Board, 2017) นอกจากนั้นความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วที่สืบเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีในการเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน กระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง

ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของทักษะชีวิต และความเจริญแห่งความเจริญแห่งตน (Like skills and personal growth) ที่เน้นการพัฒนาคุณลักษณะ (Attrilretes) ที่พึงประสงค์และสามารถช่วยพัฒนาบุคคลให้มีความสามารถเพิ่มสูงขึ้นได้ ให้อัจฉริยะตนเองและกำหนดเป้าหมายชีวิต ตามความสามารถและความถนัดของตน ศาสตร์ของดนตรีทำให้บุคคลมีสุนทรียภาพ ชื่นชมความงามในธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม และรักษาเอกลักษณ์ความเป็นไทยให้อารมณ์ดี มีการควบคุมอารมณ์ความคิด และพฤติกรรมให้แสดงออกอย่างเหมาะสม รักษาบุคลิกภาพ ความเป็นไทยผสานกับสากลอย่างกลมกลืน (Education Council Secretariat, Ministry of Education, 2009) และด้านระบบการศึกษาของไต้หวัน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กำหนดให้มีรายวิชาดนตรี ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ที่เป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตของมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความเชื่อมั่นในตนเองอันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ (Ministry of Education, 2008)

การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในวิชาดนตรี จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยแนวทางการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีรูปแบบที่ได้มาตรฐาน มีวางแผนการสอนระยะยาว และค้นหาเทคนิคการสอนที่ดี อีกทั้งยังจะต้องหาอุปกรณ์ที่เหมาะสมมาประกอบการสอน เช่น เครื่องดนตรี โน้ตเพลง หนังสือดนตรี ตลอดจนสื่อต่าง ๆ และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องมีความเข้าใจที่ชัดเจนตรงกัน รวมทั้งกับเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การจัดรูปแบบการบริหารที่ชัดเจนและถูกต้องเป็นเครื่องมือที่สำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติ ระบบบริหารจัดการที่ดีมีคุณภาพ เมื่อนำไปปฏิบัติจริงจะต้องทำให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน

โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนที่มีความอิสระในการบริหารจัดการ ทั้งทางด้านหลักสูตร การจัดการงบประมาณ รวมทั้งคุณภาพของผู้เรียนและครูผู้สอน แผนนโยบายของกรุงเทพมหานคร ต้องการที่จะพัฒนาการศึกษาด้านทักษะทางดนตรีของนักเรียนในสังกัด ให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานอยู่ในระดับแนวหน้าของประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับโครงการพัฒนาทักษะทางดนตรีในโรงเรียนสังกัด ที่ช่วยพัฒนานักเรียนของกรุงเทพมหานคร ด้านดนตรีสากลให้ได้มาตรฐาน ช่วยขัดเกลาให้นักเรียนเป็นผู้มีจิตใจอ่อนโยน และสามารถช่วยลดปัญหาความรุนแรงของเด็กและวัยรุ่นได้ โดยดำเนินการครั้งแรกเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2551-2560 มีโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 187 โรงเรียน การสอนดนตรีสากลที่จะจัดเป็นรูปแบบในการส่งเสริมความถนัดและความสามารถนี้ จะดำเนินการได้สำเร็จขึ้นอยู่กับการบริหารงานของสถานศึกษาเป็นหลัก ที่จะต้องบริหารจัดการและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการนำนโยบายการศึกษาของรัฐไปสู่งานปฏิบัติ เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพอย่างเหมาะสมตามยุคสมัย โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นเครื่องวัดความสำเร็จของสถานศึกษาอีกด้วย (Sanguannam, 2008) และจากการสัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ครูผู้สอนดนตรีของโรงเรียนมัธยมในสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของการจัดการการเรียนรู้นักดนตรีสากล ของโรงเรียนมัธยมในสังกัดกรุงเทพมหานคร มีข้อจำกัดในการจัดการเรียนการสอนในหลายประเด็น เช่น ผลการเรียนของ

นักเรียนด้านการอ่าน การเขียนโน้ตดนตรี การเล่นดนตรี โดยรวมอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 60.00 ซึ่งยังไม่น่าพอใจ นักเรียนขาดทักษะในการเล่นดนตรี นักเรียนร้อยละ 80 ไม่สามารถเล่นดนตรีเป็นวงได้ นอกจากนี้ จากการสอบถามผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มาจากตัวครูผู้สอน ซึ่งบางคนไม่สามารถมีความถนัดในเครื่องดนตรี ทำให้บางครั้งผู้เรียนไม่เข้าใจในการเรียน ครูขาดเทคนิคการสอนทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่สนใจเรียน และไม่เห็นความสำคัญของการเรียน ขาดสื่อและอุปกรณ์ในการสอน ทำให้ผลการเรียนต่ำกว่าเป้าหมายของโรงเรียนที่กำหนดไว้

ดังนั้น การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จะทำให้ได้คุณค่าในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนดนตรี เป็นรายวิชาพัฒนากิจกรรม การสอนดนตรีสากลให้แก่ นักเรียน อันเป็นการส่งเสริมความถนัดและความสามารถพื้นฐาน เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้ได้มาตรฐานสากลหรือนำและสามารถนำไปประกอบอาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อประเมินประสิทธิภาพของร่างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและแนวทางของการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

1.1 ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรที่ศึกษา คือ สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

1.2 ศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์ของสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถาม

ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรีสากล) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 109 โรงเรียน เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 109 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรีสากล) ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ ได้กลุ่มตัวอย่าง 86 คน

ตัวแปรที่ศึกษา คือ สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

1.3 ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ด้านดนตรี จำนวน 5 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร จำนวน 2 คน และครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรีสากล) จำนวน 2 คน รวมจำนวน 9 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

ตัวแปรที่ศึกษา คือ แนวการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านการบริหารจัดการ 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 4) ด้านผู้สอน 5) ด้านผู้เรียน 6) ด้านสื่อและอุปกรณ์ 7) ด้านการวัดและการประเมิน

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะดำเนินการ ดังนี้

2.1 ยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร

2.2 สัมภาษณ์การบริหารจัดการการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

2.3 ตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในศตวรรษที่ 21 โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีสากล และ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รวมจำนวน 5 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ความถูกต้องและความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในศตวรรษที่ 21

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้เป็นกระบวนการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรีสากล) ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 109 โรงเรียน เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 109 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรีสากล) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากล ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 4 การนำรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ไปทดลองใช้ การทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยทดลองกับโรงเรียนที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัด กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 โรงเรียน

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ จากเอกสาร วารสาร รายงานวิจัย จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อนำมาสังเคราะห์แล้วกำหนดเป็นองค์ประกอบที่จะใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีการจัดการการเรียนรู้ดนตรีสากล

แนวคิดทฤษฎีการสอนดนตรีสากล มีแนวคิดพื้นฐานจาก 4 แนวคิด ได้แก่ 1) แนวคิดทฤษฎีการสอนดนตรีของ Zoltan Kodaly มีวิธีการใช้สัญลักษณ์มือในกิจกรรมการสอน และใช้การอ่านโน้ตด้วยระบบโซลเฟจ ซึ่งมีขั้นตอนจากง่ายไปหายากซึ่งสามารถฝึกไล่ตีสองทางดนตรี นักเรียนได้เรียนรู้ทั้งเรื่องจังหวะ ระดับเสียง ทำนองและการประสานเสียง โดยการร้องเพลงตามแบบฝึกหัดของ Kodaly ซึ่งมีการแบ่งเป็นระดับขั้นต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับนักเรียน 2) แนวคิดทฤษฎีการสอนดนตรีของ Emile Jaques Dalcroze ซึ่งมีการฝึกไล่ตีสองทางด้านต่าง ๆ เช่น จังหวะ ระดับเสียง ความแตกต่างของเสียง ใช้กิจกรรมการสอนยูริซิมมิก การสอนโซลเฟจ และการอิมโพรไวเซชันเป็นสื่อ โดยมีลำดับขั้นตอนจากง่ายไปหายากตามพัฒนาการของเด็ก 3) แนวคิดทฤษฎีการสอนดนตรีของ Carl Orff จะเน้นการแสดงออกทางด้านการเคลื่อนไหว การเล่นเครื่องดนตรีขนาดเล็กที่มีระดับเสียงต่าง ๆ ซึ่งเด็กจะได้เรียนรู้ จังหวะ ระดับเสียง การอ่านโน้ต และการร้องเพลง และ 4) แนวคิดทฤษฎีการสอนดนตรีของ Shinichi Suzuki เน้นขั้นตอนของการฟังและเลียนแบบเป็นพื้นฐานแรก จากนั้นจึงเป็นทักษะของการปฏิบัติดนตรี และเป็นการฝึกไล่ตีสองและนำมาฝึกฝนทักษะการปฏิบัติดนตรีให้ดีขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีการสอนดนตรีของนักวิชาการแต่ละท่าน และได้นำมาปรับใช้ในงานวิจัย (Poomin, 2004)

2. แนวคิดทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

นักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการเรียนรู้ที่เป็นการผสมผสานการคิดเชิงวิพากษ์ วิเคราะห์สังเคราะห์ การแก้ปัญหาในการทำงาน ใช้การสื่อสารเทคโนโลยีอย่างมีคุณภาพ เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน (Oblinger, 2010; Lemke, 2010; Chatmaneerungcharoen & Thongnoppakhun, n.d.)

3. หลักการแนวคิด ทฤษฎีการบริหารการศึกษา

การบริหาร คือ การบริหารเป็นกิจกรรมของกลุ่มบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมมือกันดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ (Simon, 1976) ใช้กระบวนการ เทคนิค วิธีการต่าง ๆ และทรัพยากรที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (Sergiovanni & Burlingame, 1992) โดยผ่านการวางแผน การจัดองค์กร การสั่งการและการควบคุม ทรัพยากรขององค์กร (Daft, 1994)

ทฤษฎีการบริหารการศึกษา

Daft (2006) กล่าวถึง กิจกรรมหลักทางการจัดการที่แบ่งออกเป็นกระบวนการ ประกอบด้วยกิจกรรม 4 ประการ คือ 1) การวางแผน (Planning) ประกอบด้วย การกำหนดขอบเขตของธุรกิจ ตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ตลอดจนกำหนดวิธีการเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ 2) การจัดองค์การ (Organizing) ประกอบด้วย การจัดบุคคล แบ่งแผนงาน และจัดสรรทรัพยากรต่างๆ ให้เหมาะสม สอดคล้องกับแผนงาน เพื่อให้องค์การสามารถดำเนินการตามแผนให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด การวางแผนและการจัดการองค์การนี้จัดได้ว่าอยู่ในส่วนของการคิดซึ่งเป็นนามธรรม เพื่อให้ส่วนการคิดนี้ไปสู่การกระทำที่สำเร็จ เป็นรูปธรรมจะต้องอาศัยสมาชิกในองค์การ ซึ่งหมายถึงตนเองและผู้อื่นร่วมกันทำงาน เพื่อให้สมาชิกสามารถทำงานได้ตามความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่และบรรลุวัตถุประสงค์ 3) การนำ (Leading) ประกอบด้วย เนื้อหา 2 เรื่องสำคัญ คือ ภาวะผู้นำ (Leadership) ซึ่งเกี่ยวกับการพัฒนาตัวผู้บริหารเอง และการจูงใจ (Motivation) ซึ่งเกี่ยวกับการชักจูง หรือการกระตุ้นให้ผู้อื่นทำงานได้เต็มที่ตามความรู้ความสามารถ และ 4) การควบคุมองค์การ (Controlling) เป็นการควบคุมองค์การให้การดำเนินงานต่างๆ ภายในองค์การ เป็นไปตามแผนงาน ความคิดหวังหรือมาตรฐานที่กำหนด

สรุปได้ว่า แนวคิดการจัดการองค์การ เป็นกิจกรรมหลักทางการจัดการที่เป็นการมององค์การว่าเป็นระบบขนาดใหญ่ที่ประกอบด้วยระบบงานย่อยต่าง ๆ เช่น การวางแผน การจัดองค์การ การชี้นำ และการควบคุมองค์การ เพื่อให้การดำเนินการขององค์การเป็นไปตามที่คาดหวังหรือมาตรฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาสภาพและแนวทางของการบริหารจัดการเรียนรู้ออนไลน์ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีขอบเขตการดำเนินการ ดังนี้

1.1 ศึกษาสภาพและแนวทางของการบริหารจัดการเรียนรู้ออนไลน์ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยและงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งเผยแพร่เป็นตำรา เอกสาร หรือเผยแพร่ผ่านอิเล็กทรอนิกส์

1.2 ศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์ของสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ออนไลน์ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถาม

ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรีสากล) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 109 โรงเรียน เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 109 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ละครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรีสากล) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 86 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม

1.3 ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ออนไลน์ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี จำนวน 5 คน ผู้อำนวยการ

สถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 และครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรีสากล) จำนวน 2 คน รวมจำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

2. พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ดำเนินการโดย

ตอนที่ 1 การยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

1.1 นำผลการวิจัยจากขั้นตอนที่ 1 มาทำการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ รวมทั้งผลจากการสัมภาษณ์ นำมาสรุปเป็นข้อมูล

1.2 ผลจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ได้ร่างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 2 การตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในการตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

2.1 สัมภาษณ์เชิงลึกความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เกี่ยวกับร่างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร และยืนยันความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้องและความเป็นประโยชน์

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

3. ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรีสากล) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 109 โรงเรียน เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 109 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรีสากล) จำนวน 30 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินประสิทธิภาพ ผู้ประเมินประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรีสากล)

4. การนำรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ไปทดลองใช้

การทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยทดลองกับโรงเรียนที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รายวิชา ดนตรีสากล จำนวน 1 โรงเรียน ผู้วิจัยจะดำเนินการ ดังนี้ 1) เตรียมแผนการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรี (สากล) 2) ดำเนินการตามแผน โดยจัดทำคู่มือการจัดการเรียนรู้ดนตรี (สากล) และทดลองใช้ตามคู่มือการจัดการเรียนรู้ดนตรี (สากล) และ 3) ประเมินผลการใช้ตามแผน จากผู้บริหารโรงเรียน ครู ในโรงเรียนที่นำรูปแบบฯ ไปทดลองใช้

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและแนวทางของการบริหารจัดการเรียนรู้ต้นตริสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการเรียนรู้ต้นตริสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านผู้สอน ด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการ ด้านสื่อและอุปกรณ์ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและการประเมิน ด้านผู้เรียน ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ต้นตริสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม

การปฏิบัติการจัดการการเรียนรู้ ต้นตริสากล ในศตวรรษที่ 21	\bar{X}	SD	แปลผล
1. ด้านหลักสูตร	4.36	.63	มาก
2. ด้านการบริหารจัดการ	4.25	.61	มาก
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	4.19	.59	มาก
4. ด้านผู้สอน	4.39	.67	มาก
5. ด้านผู้เรียน	4.12	.59	มาก
6. ด้านสื่อและอุปกรณ์	4.21	.72	มาก
7. ด้านการวัดและการประเมิน	4.16	.75	มาก
รวม	4.33	.59	มาก

2. รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้ต้นตริสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มี 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดการ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบย่อย คือ ด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อและอุปกรณ์ และด้านการวัดและการประเมิน และองค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหาร 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การนำ (Leading) และ การควบคุมองค์กร (Controlling)

3. การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการการเรียนรู้ต้นตริสากล ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จากผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ พบว่า ผู้ประเมินด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. ทดลองใช้และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบทางการบริหารจัดการ การเรียนรู้ต้นตริสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ประเมินความเหมาะสมและความไปได้ พบว่า รูปแบบฯ ที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

การวิจัยรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยนำอภิปราย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า สภาพการปฏิบัติของการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านที่มากที่สุด คือ ด้านผู้สอน ทั้งนี้เนื่องจากครูมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีทางด้านดนตรีสากลและครูสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู โดยครูต้องมีมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน (The Teachers' Council of Thailand (Khurusapha), 2015) และสอดคล้องกับงานวิจัย Uttarapong (2008) เรื่อง การศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีปฏิบัติกีตาร์คลาสสิก กรณีศึกษาหลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต (ดุริยางคศาสตร์สากล) มหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่า สภาพการเรียนการสอนด้านหลักสูตรการเรียนวิชาปฏิบัติกีตาร์คลาสสิก มีอยู่ในรายวิชาทักษะดนตรี ด้านผู้สอนจบการศึกษาระดับปริญญาโทและมีประสบการณ์ในการแสดงดนตรีมีประสบการณ์ในการสอนดนตรีและสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านต่ำสุด คือ ด้านผู้เรียน โดยเฉพาะในเรื่องผู้เรียนมีเครือข่ายดนตรีสากลในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เนื่องจากโรงเรียนเน้นการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้องค์ความรู้และเกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งสอดคล้องกับการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ในทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมโลกยุคศตวรรษที่ 21 คนในยุคศตวรรษที่ 21 ต้องมีทักษะสูงในการเรียนและปรับตัว การเรียนไม่ใช่เป็นการจดจำแบบผิวเผิน แต่การรู้แก่นวิชาหรือทฤษฎีความรู้ จะสามารถเอา ไปเชื่อมโยงกับวิชาอื่น ๆ นำทฤษฎีความรู้มาสร้างกระบวนการและวิธีการผลิต สร้างผลงานใหม่ ที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคล และสังคมที่เรียกว่าพัฒนานวัตกรรม

2. รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบย่อย คือ ด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อและอุปกรณ์ และด้านการวัดและการประเมิน โดยมีสารสนเทศสำคัญในการบริหาร 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การนำ (Leading) และ การควบคุมองค์กร (Controlling) สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดการรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ดังนี้

1. **ด้านหลักสูตร** การบริหารจัดการ มีการกำหนดทิศทางวางแผนการจัดทำหลักสูตร โดยจัดประชุมเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ควรมุ่งให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความสามารถในการเล่น มีการคิดสร้างสรรค์นำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน ตามหลักการดนตรีระดับโลก จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร (ชมรม, ชุมนุม) กระบวนการเรียนรู้เน้นการปฏิบัติ ทักษะการคิดและทัศนคติ ทักษะการสื่อสาร ความคิดสร้างสรรค์ และใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมากขึ้น ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเพื่อนำสู่ทักษะอาชีพ ทั้งนี้ เพราะว่าการสร้างหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้มุ่งให้ผู้เรียนเกิดความรู้ การคิดสร้างสรรค์และการนำไปใช้ เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองตามศักยภาพ โดยคำนึงถึงแนวทางการพัฒนาความรู้ด้านดนตรีสากล ความต้องการของผู้เรียน รวมถึงความต้องการ

ของชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

2. *ด้านการบริหารจัดการ* มีการบริหารจัดการจัดการยึดหลักการมีส่วนร่วม การบริหารจัดการการเรียนรู้ต้องดำเนินตามกระบวนการหรือขั้นตอนการบริหาร โดยนำแนวคิดทฤษฎีทางการบริหารมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม จัดเตรียมความพร้อมของครูในด้านความรู้ ทักษะการจัดการเรียนรู้และการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรู้ มีการวางแผน ควบคุม ติดตามดูแลส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านดนตรี เพื่อตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยสอดคล้องกับการพัฒนาด้านดนตรีของผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย ทั้งนี้ เพราะว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีโอกาสได้มีส่วนร่วมคิดตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับ Naweeam (2002) กล่าวไว้ว่า กระบวนการจัดการเป็นกิจกรรมของการบริหาร ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการและการควบคุม เพื่อให้การบริหารบรรลุเป้าหมาย

3. *ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน* มีการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ เนื้อหาที่เหมาะสมกับบริบทและวัยของผู้เรียน เน้นความเข้าใจของผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ จัดกิจกรรมชุมนุมเพื่อส่งเสริมนักเรียนที่มีศักยภาพ ครูผู้สอนควรมีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียนและมีใจรักในการสอน นำเทคโนโลยีการสอนรูปแบบต่าง ๆ ตามวัฒนธรรมของดนตรีสากล และมีกระบวนการเรียนการสอนเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ และมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ ผ่านการปฏิบัติ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงหาความรู้ เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งในสุนทรียรสของดนตรี มีการสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียน และมุ่งเน้นการเรียนรู้มากกว่าความรู้ พัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่ใฝ่เรียนรู้เรียนเรียนรู้ตลอดเวลา ทั้งนี้ เพราะว่าการกำหนดแนวทางการดำเนินงานบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดการการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบูรณาการส่วนต่าง ๆ อย่างเหมาะสมที่สามารถมาใช้ในการพัฒนาความรู้ ทักษะตามหลักการวิชาดนตรีสากล ทั้งผู้เรียน ผู้สอน ตลอดจนกระบวนการซึ่งนำไปสู่จุดมุ่งหมายในการเรียนตามศักยภาพของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Anannawee (2014) ได้กล่าวถึงบทบาทสำคัญโดยทั่วไปของสถานศึกษาในการจัดการศึกษา คือ การวางแผน การจัดทำหลักสูตร และกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมในการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน

4. *ด้านผู้สอน* พัฒนาผู้สอนให้มีความรู้ ความสามารถที่กว้างขวาง ถูกต้องและชัดเจนในด้านต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ลดภาระหน้าที่และสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาวิชาชีพ, ศึกษาเนื้อหาหลักสูตร วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล, เปลี่ยนแปลงการสอนได้ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ, เปลี่ยนจากผู้ให้ความรู้เป็นผู้แนะแนวทางในการเรียนรู้ดนตรีสากล ทั้งนี้ เพราะครูผู้สอนมีความรู้ มีทักษะ และเจตคติที่ดีทางด้านดนตรี สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรและสามารถแก้ไขปัญหาได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sirisawat (2013) เรื่อง การศึกษาสภาพความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีของนักเรียนในโรงเรียนดนตรีเอกชน ในเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร พบว่า ความต้องการของนักเรียนอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะประเด็นครูผู้สอนมีความรู้และความชำนาญทางด้านดนตรีโดยตรง

5. *ด้านผู้เรียน* แนะนำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในดนตรี, แบ่งผู้เรียนตามความสามารถ ความแตกต่าง ความสนใจตามศักยภาพที่แท้จริง, ผู้เรียนสามารถเลือกสิ่งที่จะเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง, ผู้เรียนได้รับความรู้ทักษะพื้นฐานต่าง ๆ และต้องพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21, สร้างวินัย ความรับผิดชอบและจิตใจดีสำนึกในการฝึกปฏิบัติ ทั้งนี้ เพราะผู้ที่ได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 ผู้เรียนได้ผู้รับการศึกษาตามศักยภาพครอบคลุมตามขั้นตอนการเรียนรู้ ตั้งแต่การเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้จนถึงการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้

อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษา สอดคล้องกับ Carl Orff ที่ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนดนตรีควรเริ่มด้วยความรู้ง่าย ๆ จากเพลงที่ง่าย ๆ แล้ววางแผนการศึกษาเป็นขั้น ๆ ต่อเนื่องกัน (Poomin, 2004)

6. **ด้านสื่อและอุปกรณ์** ผู้สอนต้องรู้จักเลือกหรือพัฒนาสื่อและอุปกรณ์ในการสอน, สื่อและอุปกรณ์มีความทันสมัยและเหมาะสมกับกับผู้เรียน, ครูแลร์กษา ซ่อมบำรุง ให้ถูกต้องตามประเภทของเครื่องดนตรี, จัดสรรงบประมาณสำหรับสื่ออุปกรณ์ด้านดนตรีสากล ทั้งนี้ เพราะว่าสื่อและอุปกรณ์เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างสมบูรณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนมีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลรักษา ซ่อมบำรุง พัฒนาสื่อให้ทันสมัยมีความเพียงพออยู่ในสภาพใช้งานได้ เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือส่งเสริม สนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. **ด้านการวัดและประเมินผล** ควรมีการกำหนดตัวชี้วัดในการวัดและประเมินผล, มีการประเมินผลตามสภาพจริงให้เหมาะสม แต่ละเอียดและตามความสามารถของผู้เรียน, กำหนดแผนการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักสูตร, การวัดและประเมินผลด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย, มีการนิเทศติดตามทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ทั้งนี้ เพราะว่า การวัดและประเมินผล เป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถและทักษะของผู้เรียน ทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และวิธีการรวบรวมข้อมูลการเรียนรู้ที่ดีต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย เป็นระบบ เพื่อเป็นการแสดงความก้าวหน้าวิเคราะห์ และนำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งติดตามและตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับหลักการดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (Ministry of Education, 2008) เป็นกระบวนการเก็บรวบรวม ตรวจสอบ ตีความผลการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหาร ประกอบด้วยขั้นตอนการวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การนำ (Leading) การควบคุมองค์กร (Controlling) ที่เป็นระบบทันสมัยให้ทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ การจัดการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ทั้งด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อและอุปกรณ์ และด้านการวัดและประเมินผล จะประสบความสำเร็จได้ ต้องมีการวางแผน คือ การกำหนดขอบเขต ตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ตลอดจนกำหนดวิธีการเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Xiaoyu Luo (Luo, 2019) เรื่องรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้ ภาษาจีนสำหรับโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพฯ ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 2 องค์ประกอบ ได้แก่ การพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาความรู้และประสบการณ์ โดยมีการบริหารจัดการ 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การจัดระบบการทำงาน การนำปฏิบัติ และการควบคุมการปฏิบัติงาน เป็นตัวขับเคลื่อนการดำเนินงาน ผลการประเมินมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก

ผลทดลองใช้การประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ในการนำไปใช้ของรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่ารูปแบบฯ ที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากในการพัฒนารูปแบบมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยนำหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาองค์ประกอบที่มี

ความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ และนำข้อมูลและผลของการศึกษาสภาพและแนวทางของการบริหารมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบในการพัฒนารูปแบบ มีการแสดงวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบและสาระสำคัญในการดำเนินงานของแต่ละองค์ประกอบที่ชัดเจน และมีการประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ในการนำไปใช้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการสร้างรูปแบบของ Keeves (1988) ซึ่งการสร้างรูปแบบต้องอธิบายโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่ได้ศึกษาได้อย่างชัดเจน เพื่อจะนำไปสู่แนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นตามมา จึงทำให้ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 2 ด้าน

สรุปผล

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและแนวทาง 2) เพื่อสร้างรูปแบบ 3) เพื่อประเมินประสิทธิภาพ 4) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ มี 2 องค์ประกอบ คือ (1) การบริหารจัดการ มี 7 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อและอุปกรณ์ และด้านการวัดและการประเมิน (2) กระบวนการบริหาร 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การจัดองค์กร การนำ และการควบคุมองค์กร การปฏิบัติงานเป็นตัวขับเคลื่อนการดำเนินงานผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ พบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. การนำรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาทำความเข้าใจกระบวนการดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบเพื่อให้บุคลากรเกิดความเข้าใจและให้ความร่วมมือในการนำรูปแบบไปปฏิบัติให้เกิดผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ควรศึกษาและวิเคราะห์บริบทสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาในการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากล และจัดเตรียมสื่อและอุปกรณ์

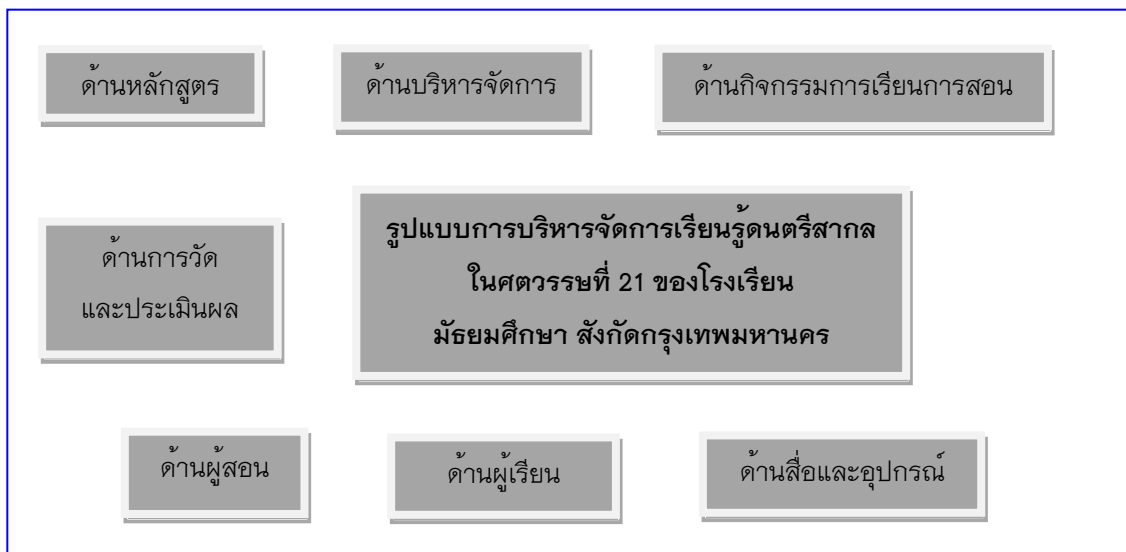
ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาองค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อระบบการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาความรู้ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในการบริหารการจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลที่เหมาะสมต่อไป

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อ รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีสากลในศตวรรษที่ 21 ที่สอดคล้องกับบริบท

องค์ความรู้ใหม่

ผลการวิจัย เรื่องรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ออนไลน์ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ทำให้ผู้วิจัยสามารถนำข้อมูลได้จากการวิจัยมาสร้างเป็นองค์ความรู้ ดังนี้ มีการพัฒนาหลักสูตรมุ่งเน้นนโยบายวัตถุประสงค์ปรัชญาการศึกษา ความเปลี่ยนแปลงของสังคมเศรษฐกิจและเทคโนโลยี มีการกำหนดแนวทาง การจัดการการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีการจัดการบริหารจัดการการเรียนรู้อันให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด มีการจัดและประเมินผลการบริหารจัดการเรียนรู้อันให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด มีการจัดและประเมินผลการบริหารจัดการเรียนรู้อันให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้จริงตามศักยภาพ มีการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ออนไลน์ในศตวรรษที่ 21 ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ครูมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีทางด้านออนไลน์เป็นอย่างดี ครูสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนรู้อันมีประสิทธิภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 ผู้เรียนได้รับการพัฒนาความรู้ทางด้านออนไลน์ในศตวรรษที่ 21 อย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ทางด้านออนไลน์ในทุกๆ การเรียนรู้และนวัตกรรม ผู้เรียนมีเครือข่ายออนไลน์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การเก็บ บำรุงรักษาสื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือออนไลน์ สามารถนำไปใช้ได้ตลอดเวลา มีการมุ่งส่งเสริมให้ครูและผู้เรียน ผลิต พัฒนาสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ด้านออนไลน์และนำไปจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการบริการสื่อ อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยแก่ครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อันเพียงพอต่อความต้องการของครู ด้านการวัดและประเมินผลมีการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับความรู้ ความสามารถและทักษะของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ในศตวรรษที่ 21 ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพมีการนำข้อมูลมาเรียบเรียงอย่างเป็นระบบวิเคราะห์เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรู้อันมีประสิทธิภาพ มีการติดตามและตรวจสอบ เกี่ยวกับความรู้ความสามารถและทักษะของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ในศตวรรษที่ 21 ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ตามภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ออนไลน์ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

References

- Anannawee, P. (2014). *Principles, Theories of Educational Administration* (4th ed.). Montree.
- Chatmaneerungcharoen, S., & Thongnoppakhun, W. (n.d.). *21st Century Skills: Future Challenges Ahead*. Faculty of Education, Phuket Rajabhat University.
<https://issuu.com/phubatelouimsai/docs/21>
- Daft, R.I. (1994). *Management*. The Dryden.
- Daft, R.L. (2006). *The New Era of Management: International Edition*. South-Western Thomson.
- Education Council Secretariat, Ministry of Education. (2009). *Second Decade of Education Reform Recommendations (2009–2018)*. Phrikwan Graphic.
- Keeves, P. J. (1988). *Educational Research, Methodology, and Measurement: An International Handbook*. Pergamon Press.
- Lemke, C. (2010). *Innovation Through Technology*. In J. Bellanca and R. Brandt (Eds.), *21st Century Skills: Rethinking How Students Learn*, (242–272). Solution Tree Press.
- Luo, X., (2019). *Chinese Language Learning Management Model for Bilingual Schools (Thai-Chinese) under the Bangkok Metropolitan Administration*[Doctoral Dissertation, North Bangkok University].
- Ministry of Education. (2008). *Basic Education Core Curriculum 2008*. Agricultural Cooperative Federation of Thailand.
- Naweeekarn, S. (2002). *Participatory Management*. Bannakij.
- Oblinger, D. (2010). A Commitment to Learning: Attention, Engagement, and the Next Generation. *EDUCAUSE Review*, 45(5), 4–6.
- Office of the National Economic and Social Development Board. (2017). *The Twelfth National Economic and Social Development Plan (2017–2021)*. Office of the National Economic and Social Development Board.
- Poomin, P. (2004). International Music. *Fine Arts Journal Faculty of Fine and Applied Arts Srinakarinwirot University*, 12(2).
- Sanguannam, C. (2008). *Theory and Practice in School Administration* (2nd ed.). Book point.
- Sergiovanni, T. J., & Burlingame, M. (1992). *Educational Governance and Administration* (3rd ed.). Allyn and Bacon.
- Simon, H.A. (1976). *Administrative Behavior*. Free Press.

- Sirisawat, P. (2013). *A Study on Music Learning Desire of Students in Private Music School at Suanluang District, Bangkok*[Master's Thesis, Bansomdejchaopraya Rajabhat University].
- The Teachers' Council of Thailand (Khurusapha). (2015). *The Professional Standards and Professional Ethics*. The Teachers' Council of Thailand (Khurusapha).
- Uttarapong, T. (2008). *Classical Guitar Performance Case Study Music Program, Bachelor of Arts, Thaksin University*[Master's thesis, Mahidol University].